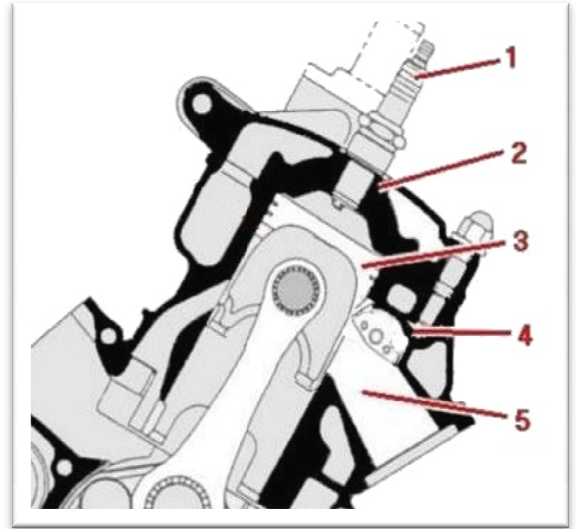

Power szelep - Yamaha DT125R

1. Elmélet

A kétütemű motorokban a dugattyú (3) vezérli a kipufogást. Nincsenek szelepek, a henger falán levő nyílások (5) határozzák meg, hogy az égéstermék mikor távozzon. Ha ez a nyílás "nagy", akkor könnyebben távoznak a gázok, viszont a friss keverék egy része is megy a kipufogóba. Így egy olyan motort kapunk, ami magas fordulatszámon dolgozik. Ha a nyílást kisebbre vesszük, akkor a friss keverékből kevesebb távozik, egy nyomatékos, alacsony fordulaton erős motort kapunk, de a nyílás kicsisége miatt nem tud kipörögni a motor. Erre találták ki, hogy a kipufogó nyílás (5) méretét változtathatóvá teszik, így a teljesítmény karakterisztika közelíti a lineárist. A DT-nél ezt egy vezérlő elektronika és egy power tengely (4) működteti. Az elektronika a fordulatszámot figyelve, elkezd fokozatosan kinyitni a power szelepet. Ez 5000 f/min körül kezdődik, és 7000 f/min-nél nyit ki teljesen.

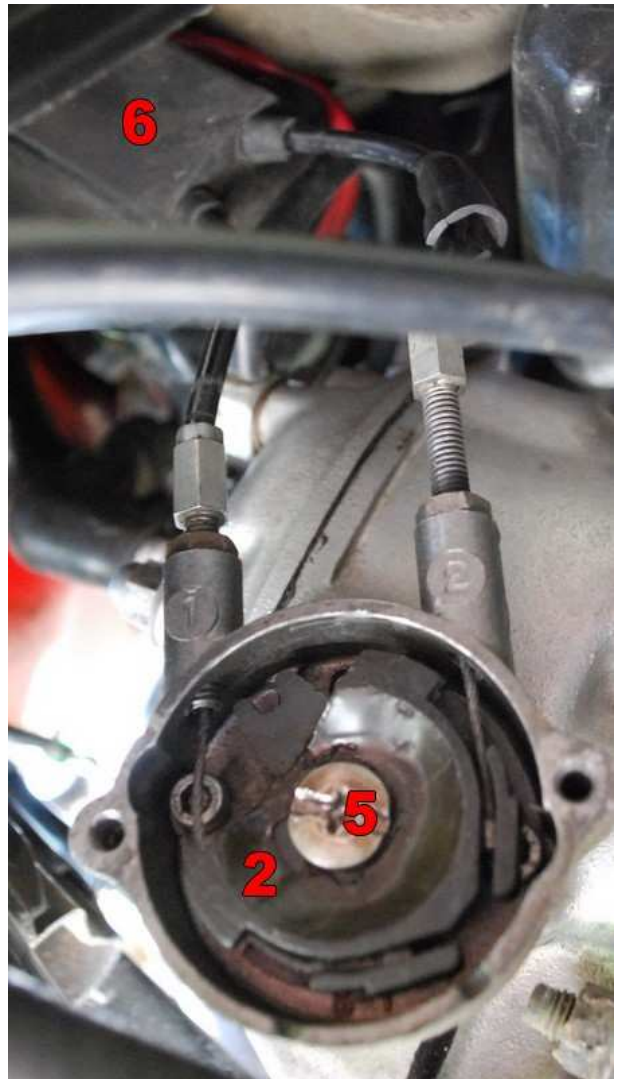
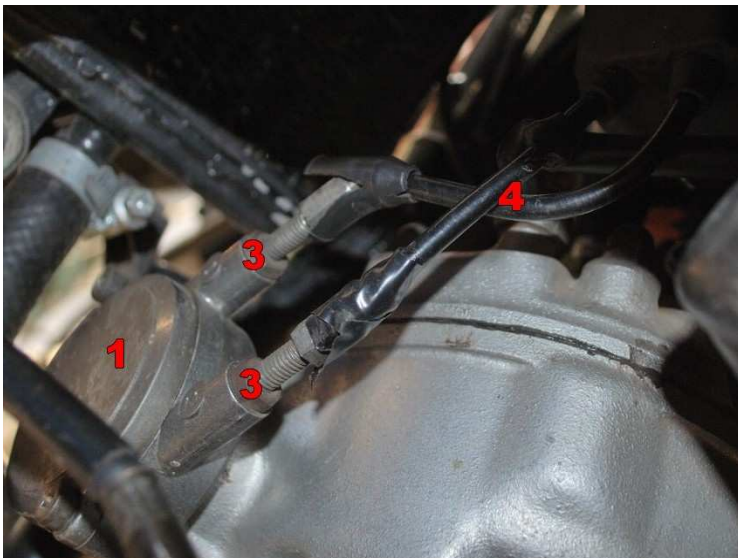
Van néhány általános tévhit, amit kijavítanék. A powerrel szerelt motor hanyatt dob, ha nyit a power, illetve power felett többet eszik, és miatta megy jobban. Egyik tényezőnek sincs köze a power szelephez. Ha jól van beállítva a power szelep, akkor nem is lehet érezni mikor nyit. A power miatt nem eszik többet, csak a magasabb fordulatszámhoz több üzemanyag kell. Nem a power miatt megy jól magas fordulaton, hanem a vezérlésből adódóan itt adja le a maximális erejét a motor.

2. Bowdenek

Ha a bowdenek (4) a motorodon keresztül állnak, akkor folytatd ezzel a résszel. Viszont ha párhuzamosak, akkor ugorj a 3. pontra.

A power szelephez két bowden megy az elektronikától (6). Ha keresztül állnak, mint a lenti képen, akkor le kell venni a henger bal oldalán levő power szelepet fedő kupakot (1). Alatta van egy tárcsa (2), amibe a két bowden be van akasztva. A két bowden házán van két spanoló (3), ezeket meg kell lazítani, majd betekerni, hogy a két bowdent ki lehessen akasztani a tárcsából. (!! A tárcsát nem szabad feszegetni, ütni, könnyen törik, és nehéz beszerezni újat. !!) Amíg ki vannak akasztva a bowdenek, érdemes a tárcsán levő csavart (5) (nekem keresztornyos csavar van benne, de sokban hatlapfejű 6-os csavart láttam) egy csavarhúzóval megtekerni jobbra-balra (nem kilazítani), így a hengerben

bent a lerakódott kokszt lejön a power szelepről, és a szervomotor könnyedén tudja mozgatni. Ha esetleg nem fordulna el akadás nélkül a power szelep, akkor az elektronikában levő motor leégne. A bowdeneket is ajánlott megolajozni, illetve a tárcsára egy kicsit zsírt tenni ahol a bowden hozzá ér, így nem fogja kidörzsölni. Ezután párhuzamos állásban vissza kell akasztani a bowdeneket a tárcsába. A spanolókat még nem kell állítani.

3. Beállítás

A power szelep működéséhez, és a beállításhoz is, jó állapotú, feltöltött akkumulátor szükséges. A power szelep közepén van egy félkör alakú bemarás (1), ez szabályozza a kipufogó nyílás méretét. A power tárcsánál, a két bowden spanolóval lehet állítani a power szelep helyzetét. Először rá kell adni a gyújtást a motorra. Ekkor a power szelep egy tisztító-ellenőrző funkciót végez, hátra, majd előre fordul (és jellegzetes zip-zup hangot ad).

Miután elvégezte a tesztet (csekkolt), le kell venni a kipufogót a motorról. Ha a kipufogó lekerült, akkor egy zseblámpa segítségével be kell nézni a hengerbe. Ha jól van beállítva a power szelep, akkor a kiömlő csatorna felső fala egy síkban van a power szelep bemarásával. Valószínű, hogy nem lesz egy síkban, így be kell dugni az ujjunkat a hengerbe, és a power tárcsán levő bowden spanolókkal addig állítani, amíg egy síkba nem kerülnek. A két spanolót egymás után kell állítani, vigyázva, hogy a bowdeneket ne feszítsük túl. Ha egy síkba került a power tengely a kiömlővel, akkor elemlámpával figyeljük a hengert, és vegyük le, majd adjuk vissza a gyújtást (!! Véletlenül se legyen semmi a kipufogó csatornában, mialatt a gyújtást ráadjuk, balesetveszélyes lehet !!) Ha ellenőrzés után is jól áll a power szelep, akkor a spanolókat kontrázzuk le, a bowdenek éppen ne feszüljenek. Ezután rakjuk fel a kipufogót (a kipufogó hengerhez csatlakozó részén van egy úgynevezett tűzkarika, figyelni kell, nehogy leessen). A power tárcsa kupakját még nem kell felrakni. A motort indítsuk be (melegítsük fel), majd teljes gáz mellett ellenőrizzük, hogy a power tárcsa elfordul-e hátra fele mint a videóknál, illetve a motor kiforog-e 7000 f/min fölé. Amennyiben minden rendben van, állítsuk le a motort, és helyezzük vissza a power tárcsát védő kupakot. Ha jól sikerült a beállítás, akkor egy nyomatékosabb motort kapunk, ami 8-9 ezerig dolgozik egyenletesen.

Sipos Balázs